

Olsztyn, 9 sierpnia 2016 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki

FK-VI.431.16.2016

Szanowny Pan
Andrzej Wiczkowski
Starosta Ostródzki
Starostwo Powiatowe w Ostródzie
ul. Jana III Sobieskiego 5
14-100 Ostróda

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Starostwie Powiatowym w Ostródzie, ul. Jana III Sobieskiego 5, 14-100 Ostróda, REGON: 510750605, NIP: 741-17-69-651.

W okresie objętym kontrolą oraz w dniu kontroli stanowiska pełnili:

- **Pan Andrzej Wiczkowski** – Starosta, wybrany w wyniku wyborów bezpośrednich w dniu 1 grudnia 2014 r. Uchwałą Nr I/3/2014 Rady Powiatu w Ostródzie z dnia 01.12.2014r. – kierownik jednostki kontrolowanej.
- **Pani Jolanta Koszczał** – Naczelnik Wydziału Administracji, Nadzoru i Kadr, zatrudniona na podstawie umowy o pracę od dnia 01.09.2015 r. – nadzorująca bezpośrednio pracownika odpowiedzialnego za realizację zadania.
- **Pani Aneta Markowska** – Inspektor w Wydziale Administracji, Nadzoru i Kadr, zatrudniona na podstawie umowy o pracę od dnia 16 listopada 1994 r. – odpowiedzialna za realizację zadania.
- **Pani Aleksandra Stelmach** – Podinspektor w Wydziale Rozwoju Lokalnego – Koordynator ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi – odpowiedzialna za realizację zadania (nieobecna w dniu kontroli).

[akta kontroli str. Nr 24-28]

Stwierdzono, iż w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Ostródzie, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr 41/116/2015 Zarządu Powiatu w Ostródzie z dnia 12 listopada 2015 r. (...), znajdują się zapisy dotyczące realizacji przez Starostwo zadań w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej.

[akta kontroli str. Nr 29-34]

W zakresach czynności pracowników odpowiedzialnych za realizację zadania, znajdują się również zapisy dotyczące nadzoru nad organizacją i funkcjonowaniem udzielania nieodpłatnych porad prawnych.

[akta kontroli str. Nr 25-28]

Kontrolę przeprowadził pracownik Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie **Radosław Gazda** – Inspektor wojewódzki – upoważnienie do kontroli nr FK-VI.0030.617.2016 z dnia 28 czerwca 2016 r., wydane przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego,

[akta kontroli str. Nr 23]

Kontrolę rozpoczęto 1 lipca 2016 r; zakończono 5 lipca 2016 r., co zostało odnotowane w Księżce kontroli Starostwa Powiatowego w Ostródzie pod pozycją 6/2016.

Przedmiotem kontroli była ocena realizacji w okresie od 31.08.2015 r. (tj. od dnia wejścia w życie postanowień ustawy dot. przedmiotu kontroli) do dnia kontroli, tj. do 01.07.2016 r. zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1255), zwanej dalej „ustawą”, w zakresie dot. przygotowania organizacyjnego Powiatu Ostródzkiego do wykonywania tego zadania oraz kontrola lokali, w których usytuowane są punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i obowiązków informacyjnych z tym związanych.

Bieżąca kontrola była pierwszą kontrolą z tego zakresu przeprowadzoną w Starostwie Powiatowym w Ostródzie.

[akta kontroli str. Nr 37]

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 525 ze zm.) w związku z art. 8 ust. 1 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 8-20]

Starosta upoważnił:

- Inspektora w Wydziale Administracji, Nadzoru i Kadr,
- Naczelnika Wydziału Rozwoju Lokalnego Starostwa Powiatowego w Ostródzie, do udzielania informacji w zakresie objętym kontrolą.

[akta kontroli str. Nr 43-44]

Z wyjaśnienia Inspektora w Wydziale Administracji, Nadzoru i Kadr Starostwa Powiatowego w Ostródzie wynika, że w okresie styczeń-maj br. we wszystkich punktach nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatu udzielono łącznie **637** porad prawnych.

[akta kontroli str. Nr 36-37, 41]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

Powyższa ocena wynika z następujących ustaleń i ocen dokonanych w poszczególnych obszarach (zagadnieniach) objętych kontrolą:

1) Zawarcie porozumień z gminami – art. 9 ust. 1 ustawy, art. 26 ust. 1 ustawy.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat w porozumieniu z gminami albo samodzielnie. Stosownie do art. 9 ust. 1 ustawy, powiat, realizując zadanie, o którym mowa w art. 8 ust. 1, może zawierać porozumienia z gminami na obszarze tego powiatu, określające w szczególności:

- 1) gminne lub powiatowe lokale, w których będą usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 2) harmonogram wskazujący dni i godziny, w których będzie udzielana nieodpłatna pomoc prawna;
- 3) zasady współpracy w zakresie zapewnienia warunków lokalowych adwokatom i radcom prawnym udzielającym nieodpłatnej pomocy prawnej.

Art. 26 ust. 1 ustawy stanowi, że porozumienia, o których mowa w art. 9, są zawierane do dnia **15 października 2015 r.**

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy, w przypadku samodzielnej realizacji zadania, o którym mowa w art. 8 ust. 1, starosta określa w szczególności:

- 1) powiatowe lokale, w których będą usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 2) harmonogram wskazujący dni i godziny, w których będzie udzielana nieodpłatna pomoc prawna.

Starosta udostępnia informacje o gminnych i powiatowych lokalach, w których będą usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz harmonogramach udzielania w tych punktach nieodpłatnej pomocy prawnej w Biuletynie Informacji Publicznej – art. 9 ust. 3 ustawy.

Z dokumentacji przedłożonej podczas trwania czynności kontrolnych wynika, że Powiat Ostródzki realizuje zadania określone w art. 8 ust. 1 ustawy na podstawie porozumień zawartych z 3 gminami, tj:

- Gminą Miejską Ostróda;
- Gminą Morąg;
- Gminą Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie.

Porozumienia zostały zawarte 15 października 2015 r., z zachowaniem terminu określonego w art. 26 ust. 1 ustawy i zawierały wszystkie elementy wymienione w art. 9 ust. 1 pkt 1 – 3 ustawy.

Na terenie Powiatu Ostródzkiego utworzono łącznie 4 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, z tego: 2 punkty prowadzone samodzielnie przez powiat, w których pomoc jest świadczona przez adwokatów/radców prawnych, wyznaczonych przez Okręgową Radę Adwokacką i Okręgową Izbę Radców Prawnych w Olsztynie oraz 2 punkty, których prowadzenie powierzono organizacji pozarządowej, wyłonionej w drodze otwartego konkursu. Zgodnie z obowiązkiem informacyjnym, wynikającym z art. 9 ust. 3 ustawy, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Ostródzie oraz na stronach internetowych: Gminy Grunwald, Gminy Miejskiej Ostróda, Miejskiej Biblioteki Publicznej w Morągu, udostępniono informacje o adresach lokali, w których będą usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz harmonogramy udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w tych punktach, tj.:

- **Punkt Nr 1** - Starostwo Powiatowe w Ostródzie, ul. Jana III Sobieskiego 5, pokój 224;
- **Punkt Nr 2** - Biblioteka Miejska w Morągu, ul. Ogrodowa 16;
- **Punkt Nr 3** - Urząd Miejski w Ostródzie, ul. Mickiewicza 24, pokój 210;
- **Punkt Nr 4** - Gminny Ośrodek Kultury w Gierzwałdzie, Gierzwałd 7.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana we wszystkich wyznaczonych punktach nieodpłatnej pomocy prawnej w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie. Prawnicy udzielają w tych punktach nieodpłatnych porad prawnych od poniedziałku do piątku w godzinach: od 9⁰⁰ do 13⁰⁰, z wyłączeniem świąt i dni wolnych od pracy.

[akta kontroli str. Nr 7, 59-66, 53-58]

2) Zawarcie porozumień z okręgowymi radami adwokackimi oraz radami okręgowych izb radców prawnych – art. 10 ustawy, art. 26 ust. 2 ustawy.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy, powiat corocznie zawiera z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych właściwymi dla siedziby władz powiatu porozumienia w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze tego powiatu, określające w szczególności:

- 1) liczbę adwokatów i radców prawnych, którzy będą udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu, z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia równomiernego udziału adwokatów i radców prawnych w wykonywaniu tego zadania;
- 2) zobowiązanie okręgowej rady adwokackiej lub rady okręgowej izby radców prawnych do imiennego wskazywania odpowiednio adwokatów lub radców prawnych oraz ich zastępców, którymi są adwokaci lub radcowie prawni, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w ramach harmonogramu, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2;
- 3) zasady wynagradzania adwokatów i radców prawnych udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 4) zasady wykorzystania urządzeń technicznych w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Art. 26 ust. 2 ustawy stanowi, że porozumienia, o których mowa w art. 10, są zawierane do dnia **31 października 2015 r.** Zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy, okręgowa rada adwokacka

lub rada okręgowej izby radców prawnych wskaże staroście odpowiednio adwokatów lub radców prawnych wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej do dnia **15 listopada 2015 r.**

Starosta Powiatu Ostródzkiego zawarł w dniu 30 października 2015 r. porozumienia z Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Olsztynie oraz Okręgową Radą Adwokacką Olsztyńskiej Izby Adwokackiej, w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu ostródzkiego w 2016 r. Porozumienia zawierały wszystkie elementy określone w art. 10 ust. 1 pkt 1 – 4 ustawy oraz zostały zawarte w terminie, wynikającym z art. 26 ust. 2 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 72-75]

Wykazy adwokatów i radców prawnych, którzy będą udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej zostały przekazane przez:

- 1) Radę Okręgową Izby Radców Prawnych w Olsztynie - pismem z **13 listopada 2015 r.**, wskazującym radców prawnych do udzielania nieodpłatnych porad prawnych, jak również osoby zastępujące, tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 26 ust. 3 ustawy;
- 2) Okręgową Radę Adwokacką Olsztyńskiej Izby Adwokackiej - pismem z **16 listopada 2015 r.**, wskazującym adwokatów wyznaczonych do udzielania nieodpłatnych porad prawnych, jak również osoby zastępujące.

Inspektor w Wydziale Administracji, Nadzoru i Kadr Starostwa Powiatowego w Ostródzie wyjaśnił, że cyt.: „*W związku z tym, iż termin imiennego wskazania adwokatów oraz ich zastępców, zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz.U. z 2015 r. poz. 1255) przypadał na 15 listopada 2015 r. (niedziela), Okręgowa Rada Adwokacka Olsztyńskiej Izby Adwokackiej przekazała imienną listę adwokatów w dniu 16 listopada 2015 r. Zgodnie bowiem z art. 57 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego, jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień powszedni.*”

Przekazanie wykazu adwokatów wyznaczonych do udzielania nieodpłatnych porad prawnych przez Okręgową Radę Adwokacką Olsztyńskiej Izby Adwokackiej po terminie określonym w art. 26 ust. 3 ustawy, nie wpływa na ocenę kontrolowanej jednostki.

[akta kontroli str. Nr 35, 76-77]

- 3) **Wylonienie organizacji pozarządowej do prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej – art. 11 ust. 1, 2, 6, 11 ustawy, art. 26 ust. 4 ustawy.**

Zgodnie z art. 11:

- ust. 1 ustawy, powiat powierza prowadzenie połowy punktów nieodpłatnej pomocy prawnej organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego, zwanej dalej "organizacją pozarządową". Jeżeli na powiat przypada nie więcej niż trzy punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, organizacji pozarządowej powierza się prowadzenie jednego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej. W pozostałych przypadkach, jeżeli iloraz

liczby punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i liczby dwa stanowi liczbę niecałkowitą, zaokrągla się ją w górę do liczby całkowitej.

Na terenie powiatu ostródzkiego utworzono 4 punkty udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej; organizacjom pozarządowym powierzono prowadzenie 2 z nich, wobec powyższego wymóg określony w art. 11 ust. 1 ustawy został spełniony.

- ust.2. Organizację pozarządową wyłania się corocznie w otwartym konkursie ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, z późn. zm.).

- ust. 6. O powierzenie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej może ubiegać się organizacja pozarządowa w zakresie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1b ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada co najmniej dwuletnie doświadczenie w wykonywaniu zadań wiążących się z udzielaniem porad prawnych lub informacji prawnych;
- 2) przedstawi zawarte umowy lub promesy ich zawarcia z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub osobą, o której mowa w ust. 3 pkt 2;
- 3) daje gwarancję należytego wykonania zadania, w szczególności przez złożenie pisemnego zobowiązania:
 - a) zapewnienia poufności w związku z udzielaniem nieodpłatnej pomocy prawnej i jej dokumentowaniem,
 - b) zapewnienia profesjonalnego i rzetelnego udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, w szczególności w sytuacji, gdy zachodzi konflikt interesów.

- ust.11. O powierzenie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej nie może ubiegać się organizacja pozarządowa, która w okresie dwóch lat poprzedzających przystąpienie do otwartego konkursu ofert nie rozliczyła się z dotacji przyznanej na wykonanie zadania publicznego lub wykorzystwała dotację niezgodnie z celem jej przyznania, jak również organizacja pozarządowa, z którą starosta rozwiązał umowę. Termin dwóch lat biegnie odpowiednio od dnia rozliczenia się z dotacji i zwrotu nienależnych środków wraz z odsetkami albo rozwiązania umowy.

Zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy, wybór organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 11 ust. 1, powinien nastąpić do **15 grudnia 2015 r.**

Wojewoda Warmińsko – Mazurski pismem z 3 listopada 2015 r., znak: FK-I.3111.2.331.2015 poinformował wszystkie powiaty z terenu województwa o zapewnieniu finansowania w 2016 r. realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej.

W związku z powyższym, Zarząd Powiatu w Ostródzie, w dniu 16 listopada 2015 r. ogłosił *„otwarty konkurs ofert, na realizację zadania publicznego polegającego na prowadzeniu w 2016 roku dwóch punktów nieodpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców Powiatu Ostródzkiego”*.

Zgodnie z zapisami art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz.U. z 2016 poz. 239 ze zm.), ogłoszenie

otwartego konkursu ofert powinno zawierać informacje o:

- rodzaju zadania;
- wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację tego zadania;
- zasadach przyznawania dotacji;
- terminach i warunkach realizacji zadania;
- terminie składania ofert;
- trybie i kryteriach stosowanych przy wyborze ofert oraz terminie dokonania wyboru ofert;
- zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3.

Ogłoszenie otwartego konkursu ofert Zarządu Powiatu w Ostródzie spełniało powyższe wymogi.

[akta kontroli str. Nr 78-82]

Zgodnie z art. 13 ust. 3 ww. ustawy otwarty konkurs ofert ogłasza się:

- w Biuletynie Informacji Publicznej;
- w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń;
- na stronie internetowej organu administracji publicznej.

Ogłoszenie dotyczące konkursu zamieszczone zostało 16.11.2016 r. jednocześnie na:

- stronie internetowej Powiatu Ostródzkiego;
- stronie internetowej BIP Powiatu Ostródzkiego;
- stronie internetowej www.cup-ostroda.pl;
- tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Ostródzie

W związku z powyższym wymogi wynikające z art. 13 ust. 3, cyt. powyżej ustawy zostały spełnione.

[akta kontroli str. Nr 83-85]

W myśl art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organ administracji publicznej zamierzający zlecić realizację zadania publicznego organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3, ogłasza otwarty konkurs ofert. Termin do składania ofert nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia.

Termin do składania ofert wynikający z ogłoszenia konkursu ofert Zarządu Powiatu w Ostródzie, wyznaczono na 8 grudnia 2015 do godz. 15⁰⁰. Ogłoszenie zamieszczono w dniu 16 listopada 2015 r., w związku z powyższym obowiązek wynikający z art. 13 ust. 1 ww. ustawy został spełniony.

[akta kontroli str. Nr 78-85]

Do konkursu przystąpiły 3 organizacje pozarządowe, tj.:

- 1) Fundacja TOGATUS PRO BONO;
- 2) Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa;
- 3) Stowarzyszenie Inicjatyw Możliwych RZECZ JASNA.

Oferta organizacji pozarządowej wymienionej w pkt 3 nie spełniała wymogów formalnych, wynikających z art. 11 ust. 6 ustawy, tj. aplikująca organizacja pozarządowa nie posiadała co najmniej dwuletniego doświadczenia w wykonywaniu zadań wiążących się z udzielaniem porad prawnych lub informacji prawnych.

[akta kontroli str. Nr 86]

Oferty konkursowe pozostałych 2 organizacji spełniały wymogi formalne, określone w art. 11 ust. 6 ustawy.

Zarząd Powiatu w Ostródzie Uchwałą Nr 42/120/2015 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej, powołał komisję konkursową składającą się z 5 członków – przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz Powiatu Ostródzkiego. Zadaniem komisji było zaopiniowanie ofert, które wpłynęły w wyniku ogłoszenia otwartego konkursu.

[akta kontroli str. Nr 87]

Podstawą wyboru organizacji była suma punktów przyznawanych przez członków komisji konkursowej na poszczególnych kartach oceny projektu, będących kartami merytorycznej oceny złożonych przez organizację ofert-wniosków. Pierwsze posiedzenie komisji konkursowej zostało wyznaczone na 10 grudnia 2015 r. Ze względu na nieobecność w tym terminie co najmniej połowy składu komisji, dokonanie merytorycznej oceny złożonych ofert nie było możliwe. Kolejne posiedzenie komisji wyznaczono na **17 grudnia 2015 r.**, na którym dokonano wyboru (na podstawie protokołu z posiedzenia Komisji Konkursowej) - 1 organizacji pozarządowej, tj.: Fundacji TOGATUS PRO BONO, która złożyła ofertę na udzielanie nieodpłatnych porad prawnych w 2 punktach.

[akta kontroli str. Nr 95-163]

W powyższym obszarze stwierdzono uchybienie polegające na przekroczeniu ustawowego terminu wyłonienia organizacji pozarządowej, wynikającego z art. 26 ust. 4 ustawy (wyboru organizacji dokonano 17 grudnia 2015 r., zamiast do 15 grudnia 2015 r.). Z wyjaśnienia Naczelnika Wydziału Rozwoju Lokalnego Starostwa Powiatowego w Ostródzie wynika, że cyt.: „Przyczyną przekroczenia terminu wyłonienia organizacji pozarządowej do świadczenia usług nieodpłatnej pomocy prawnej był brak dyspozycyjności co najmniej połowy składu komisji w ocenie ofert w określonym terminie (zał. protokół z posiedzenia Komisji z dnia 10.12.2015 r.). Na pierwszym posiedzeniu komisji były tylko dwie osoby i z uwagi na zaistniałą sytuację oraz w celu zachowania transparentności oceny wybrano termin spotkania dogodny dla wszystkich członków komisji, który był możliwy dopiero w dniu 17.12.2015 r.”

[akta kontroli str. Nr 38, 167]

Skutkiem stwierdzonego uchybienia było naruszenie art. 26 ust. 4 ustawy. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia był pracownik realizujący zadanie i osoba bezpośrednio go nadzorująca.

Wyniki dotyczące rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert, na realizację zadania publicznego polegającego na prowadzeniu w 2016 roku dwóch punktów nieodpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców Powiatu Ostródzkiego, umieszczono na stronie internetowej Powiatu Ostródzkiego oraz na BIP Powiatu Ostródzkiego.

4) Zawarcie umów z adwokatami lub radcami prawnymi – art. 6 ustawy, art. 26 ust. 5 ustawy.

Art. 6 ust. 1 ustawy stanowi, że adwokat lub radca prawny udziela nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie umowy zawartej z powiatem. Elementy umowy określa ust. 2 ww. przepisu, zgodnie z którym, umowa zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie miejsca i czasu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 2) określenie wynagrodzenia za udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 3) określenie sposobu korzystania z lokalu, w którym będzie usytuowany punkt nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 4) wskazanie niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych umożliwiający udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 5) zasady zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 6) zasady zapewniania przez adwokata lub radcę prawnego zastępstwa w przypadku, gdy nie będzie on w stanie osobiście udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 7) zasady jej rozwiązania.

Z art. 26 ust. 5 ustawy wynika, że umowy, o których mowa w art. 6, są zawierane do **31 grudnia 2015 r.**

Zarząd Powiatu w Ostródzie, reprezentowany przez Starostę Ostródzkiego oraz Wicestarostę zawarł z adwokatami i radcami prawnymi wskazanymi przez Radę Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie oraz Okręgową Radę Adwokacką Olsztyńskiej Izby Adwokackiej, **5** umów zlecenia na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Skontrolowano wszystkie umowy. Przedmiotowe umowy zawarte zostały w dniach 29-31 grudnia 2015 r., tj. w terminie wynikającym z art. 26 ust. 5 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 215-253]

W marcu 2016 r. radca prawny z którym Zarząd Powiatu w Ostródzie, w dniu 31 grudnia 2015 r. podpisał umowę zlecenia na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej (punkt - Starostwo Powiatowe w Ostródzie, ul. Jana III Sobieskiego 5), złożył wypowiedzenie umowy świadczenia pomocy prawnej, zgodnie z § 3 ust. 5 przedmiotowej umowy. Starosta zwrócił się do Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie, o wskazanie radcy prawnego do obsługi punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, informując o powyższym fakcie Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego. W kwietniu 2016 r. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Olsztynie wskazała dwóch radców prawnych, z którymi Zarząd Powiatu w Ostródzie w dniu 28 kwietnia 2016 r. podpisał umowy, na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej.

[akta kontroli str. Nr 237-239, 244-254]

Stwierdzono, że we wszystkich podpisanych umowach brak jest elementu określonego w art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy, tj. zasad zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Z wyjaśnienia Inspektora w Wydziale Administracji, Nadzoru i Kadr Starostwa Powiatowego w Ostródzie, wynika, że cyt.: „*W umowach z adwokatami/radcami zapisano, iż Powiat Ostródzki ma obowiązek zapewnienia urządzeń technicznych w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej, niezbędnych do świadczenia usługi przez adwokatów/ radców określonych w porozumieniu z Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych bądź Okręgową Radą Adwokacką Olsztyńskiej Izby Adwokackiej, tj. umeblowanie, drukarkę oraz zestaw komputerowy z dostępem do internetu, który umożliwi korzystanie z darmowych baz aktów prawnych.*”.

Powyższe wyjaśnienia przyjęte zostały przez kontrolującego. Pozostałe elementy wynikające z art. 6 ust. 2 ustawy zostały zawarte w przedmiotowych umowach.

[akta kontroli str. Nr 35, 168, 215-253]

5) Zawarcie umów z organizacjami pozarządowymi – art. 11 ust. 7 – 9 ustawy, art. 26 ust. 5 ustawy.

Stosownie do art. 11 ust. 7 ustawy, organizacja pozarządowa zapewnia udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie umowy zawartej z powiatem, do której stosuje się odpowiednio przepisy art. 6 ust. 2 pkt 1 i 3 – 6.

Z art. 26 ust. 5 ustawy wynika, że umowy, o których mowa w art. 6, są zawierane do 31 grudnia 2015 r.

W dniu 22 grudnia 2015 r., a więc z zachowaniem terminu wynikającego z art. 26 ust. 5 ustawy, Zarząd Powiatu w Ostródzie zawarł z Fundacją TOGATUS PRO BONO – organizacją pozarządową wyłonioną w ramach otwartego konkursu ofert (o czym szczegółowo w pkt 3), umowę Nr 16/2015 dotyczącą realizacji zadania publicznego pod nazwą: *Prowadzenie 2 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców Powiatu Ostródzkiego*. Zgodnie z zawartą umową udzielanie nieodpłatnych porad prawnych prowadzone będzie w 2 punktach usytuowanych w:

- Urzędzie Miasta w Ostródzie, ul. Mickiewicza 24, pokój 210;
- Gminnym Ośrodku Kultury w Gierzwałdzie, Gierzwałd 7.

Przedmiotowe umowy zawierały wszystkie elementy wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 1 i 3 – 6 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 169-180]

Jednocześnie Starosta, mając na względzie art. 11 ust. 8 ustawy, który to przepis stanowi, że: *Starosta kontroluje wykonywanie umowy przez organizację pozarządową na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, powołał Zarządzeniem Nr 63/2015 z dnia 1 grudnia 2015 r. Zespół do spraw kontroli realizacji zadań publicznych zleconych przez Powiat Ostródzki wynikających z „Rocznych Programów Współpracy Powiatu Ostródzkiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Innymi Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego”.

6) Wypełnianie przez powiat obowiązków informacyjnych wobec właściwego wojewody – art. 10 ust. 3 ustawy.

Art. 10 ust. 3 ustawy stanowi, że o każdym zawartym porozumieniu albo wskazaniu adwokatów lub radców prawnych, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w trybie, o którym mowa w ust. 2, powiat niezwłocznie zawiadamia właściwego wojewodę.

- pismem z dnia 21 października 2015 r. znak: AN.033.17.2015 Starosta Ostródzki poinformował Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, o zawarciu porozumień z gminami z terenu powiatu, na mocy których uruchomione zostaną punkty nieodpłatnej pomocy prawnej;
- pismem z dnia 22 grudnia 2015 r. znak j.w., Starosta Ostródzki poinformował Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego że na terenie Powiatu zostaną uruchomione dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, których prowadzenie zostanie powierzone organizacjom pozarządowym. W powyższym piśmie wskazana była również lokalizacja punktów;
- pismem z dnia 31 grudnia 2015 r. znak j.w., Starosta Ostródzki poinformował Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego że do otwartego konkursu ofert na prowadzenie dwóch punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, zgłosiły się trzy organizacje pozarządowe. W ramach konkursu wyłoniono jedną organizację. Jednocześnie zawarte zostały umowy z adwokatami, radcami prawnymi oraz organizacją pozarządową wyłonioną w konkursie;
- pismem z dnia 10 lutego 2016 r. znak: AN.033.17.2.2016, Starosta Ostródzki poinformował Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego że zawarte zostały umowy z adwokatami, radcami prawnymi wskazanymi przez Radę Okręgową Izby Radców Prawnych w Olsztynie oraz Okręgową Radę Adwokacką Olsztyńskiej Izby Adwokackiej, jak również organizacją pozarządową wyłonioną w otwartym konkursie ofert. Starosta przekazał również, iż na stronie BIP Powiatu Ostródzkiego, umieszczone zostały informacje dotyczące lokalizacji i godzin funkcjonowania punktów, wraz z harmonogramem wskazującym w jakich dniach będą udzielane porady prawne przez adwokata, a w jakich przez radcę prawnego oraz które punkty będą prowadzone przez organizację pozarządową. Poinformował również Wojewodę, że w mediach lokalnych wyemitowane zostały informacje dotyczące punktów nieodpłatnej pomocy prawnej;
- pismem z dnia 29 marca 2016 r. znak: AN.033.17.4.2016, Starosta Ostródzki poinformował Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, że ze względu na wypowiedzenie umowy świadczenia usług nieodpłatnej pomocy prawnej przez jednego radcę prawnego, zgodnie z zawartym porozumieniem zwrócił się do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie, o wskazanie kolejnego radcy prawnego do obsługi punktu nieodpłatnej pomocy prawnej.

- 7) **Spełnienie wymogów, wynikających z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2186), zwanego dalej „rozporządzeniem”, w zakresie dotyczącym lokali, w których są usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej (§ 3 – § 5 rozporządzenia).**

Wymogi dotyczące lokali, w których będą usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej zostały określone w § 3 – § 5 rozporządzenia, stanowiących, że:

§ 3. 1. Nieodpłatnej pomocy prawnej udziela się w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej, usytuowanych w lokalach określonych zgodnie z art. 9 ustawy.

2. Nieodpłatnej pomocy prawnej udziela się osobie uprawnionej osobiście, z wyłączeniem użycia środków komunikowania się na odległość.

§ 4. Informację o lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny, w których jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna, zamieszcza się na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwego powiatu i gminy, na których obszarze są zlokalizowane te punkty, oraz może ona zostać podana do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty. Informacja zawiera wskazanie, w których punktach nieodpłatnej pomocy prawnej jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna przez adwokata lub radcę prawnego oraz które z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej są prowadzone przez organizacje pozarządowe, ze wskazaniem danych tych organizacji, oraz czy udzielana w tych punktach nieodpłatna pomoc prawna jest świadczona przez adwokata, radcę prawnego albo osobę, o której mowa w art. 11 ust. 3 ustawy.

§ 5. 1. W lokalu, w którym jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna, zapewnia się:

- 1) dostęp do sieci energetycznej, telekomunikacyjnej oraz teleinformatycznej;
- 2) wyodrębnione pomieszczenie do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej umożliwiające zachowanie dyskrecji przy udzielaniu tej pomocy.

2. Wyposażenie lokalu zapewnia bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierających dane osobowe, w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieupoważnionym.

3. Dostęp do lokalu uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych.

4. Oznaczenie lokalu wskazuje, że jest w nim udzielana nieodpłatna pomoc prawna, oraz dni i godziny jej udzielania.

5. W miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej udostępnia się informacje o zasadach udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, osobach uprawnionych do jej otrzymania oraz sposobach wykazywania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, a także o wszystkich punktach nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowanych na obszarze powiatu. Informacja zawiera wskazanie, w których punktach nieodpłatnej pomocy prawnej jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna przez adwokata lub radcę prawnego oraz które z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej są prowadzone przez organizacje pozarządowe, ze wskazaniem danych tych organizacji, oraz czy udzielana w tych punktach nieodpłatna pomoc prawna jest świadczona przez adwokata, radcę prawnego albo osobę wymienioną w art. 11 ust. 3 ustawy.

Starosta Powiatu Ostródzkiego wydał ulotkę informacyjną w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej, która wykładana jest na bieżąco w punktach w których jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna na terenie Powiatu, a także zamieścił ogłoszenie w lokalnej prasie (Gazeta Ostródzka) zawierające powyższe informacje.

[akta kontroli str. Nr 67-71]

Ustalono, że w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Ostródzie, w przypadku 2 punktów prowadzonych przez organizację pozarządową, nie wykazano niektórych informacji, o których mowa w § 4 rozporządzenia, tj. czy udzielana w tych punktach nieodpłatna pomoc prawna jest świadczona przez adwokata, radcę prawnego albo osobę, o której mowa w art. 11 ust. 3 ustawy. Z wyjaśnienia Naczelnika Wydziału Rozwoju Lokalnego Starostwa Powiatowego w Ostródzie wynika, że cyt.: „Organ udostępnił na stronie BIP informacje, o których mowa w § 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej tj. zgodnie z Zarządzeniem z dnia 28.12.2015 przedstawiono informację, które z punktów prowadzone są przez organizacje pozarządowe

(http://bip.powiat.ostroda.pl/system/obj/10671_zarzadzenie_66_2015.pdf).

Pomoc prawna w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe zgodnie z zapisami oferty i umowy prowadzona jest przez adwokatów i radców prawnych. Nie określano osobno dni świadczenia usług wykonywanych przez radców i przez adwokatów, jest to regulowane w zależności od zapotrzebowania na rodzaj spraw zgłaszanych przez zainteresowane osoby. Dane organizacji pozarządowej, która prowadzi nieodpłatne usługi prawne zamieszczono w BIP:

http://bip.powiat.ostroda.pl/system/obj/10628_ogloszenie_wynikow.pdf".

[akta kontroli str. Nr 38, 167]

Brak na stronie BIP Starostwa powyższej informacji należy traktować jako uchybienie. Skutkiem stwierdzonego uchybienia było częściowe naruszenie § 4 rozporządzenia. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia był pracownik realizujący zadanie i osoba bezpośrednio go nadzorująca.

Podczas trwania czynności kontrolnych, tj. 5 lipca 2016 r., kontroler, w obecności pracownika odpowiedzialnego za realizację zadania przeprowadził oględziny wybranych lokali z terenu Powiatu Ostródzkiego, w których usytuowane są punkty udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej:

- Punkt Nr 1 Starostwo Powiatowe w Ostródzie, ul. Jana III Sobieskiego 5;
- Punkt Nr 3 Urząd Miejski w Ostródzie, ul. Mickiewicza 24, pokój 210;
- Punkt Nr 4 Gminny Ośrodek Kultury w Gierzwałdzie, Gierzwałd 7.

Oględziny wykazały, że ww. lokale spełniają wszystkie wymagania określone w § 5 rozporządzenia, co potwierdza dokumentacja z oględzin, w tym protokoły oraz dokumentacja zdjęciowa.

[akta kontroli str. Nr 182-214]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

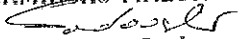
8) Zalecenia

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Dokonywanie wyboru organizacji pozarządowej do prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej (art. 11 ust. 2 ustawy), w terminie wynikającym z przepisów ustawy;
2. Uzupełnienie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Ostródzie (w zakresie 2 punktów prowadzonych przez organizację pozarządową) o informacje wymagane zgodnie z § 4 rozporządzenia tj., czy udzielana w tych punktach nieodpłatna pomoc prawna jest świadczona przez adwokata, radcę prawnego albo osobę, o której mowa w art. 11 ust. 3 ustawy.

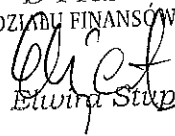
Proszę Pana Starostę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

wz. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Sławomir Sadowski
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
DZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI

Radostawa Gazda

Ewelina Stupienko

WYDZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI

Wysłano dnia 2016-08-10

Podpis